

Program realizacji
wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego
w Szkole Podstawowej im. Mikołaja Kopernika nr 2
w Siewierzu
w roku szkolnym 2025/2026

I. Podstawa prawna:

- ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe,
- rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach z dn.09.08.2017
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie doradztwa zawodowego z dn. 01.09.2018

II. Treści programowe:

- 1. Poznawanie własnych zasobów**, min.: zainteresowań, zdolności i uzdolnień, mocnych i słabych stron jako potencjalnych obszarów do rozwoju, ograniczeń, kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw), wartości, predyspozycji zawodowych, stanu zdrowia.
- 2. Świat zawodów i rynek pracy**, min.: poznawanie zawodów, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o zawodach i rynku pracy, umiejętność poruszania się po nim, poszukiwanie i utrzymanie pracy.
- 3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie**, min.: znajomość systemu edukacji i innych form uczenia się, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o formach i placówkach kształcenia, uczenie się przez całe życie.
- 4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych**, min.: planowanie ścieżki edukacyjnej i zawodowej z przygotowaniem do zdobywania doświadczenia zawodowego oraz refleksji nad nim, podejmowanie i zmiany decyzji dotyczących edukacji i pracy, korzystanie z całonocowego poradnictwa kariery.

III. Cele główne:

- Przygotowanie uczniów do wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej.
- Określenie własnych predyspozycji, cech osobowości, temperamentu, zainteresowań, talentów, mocnych stron i umiejętności.
- Przygotowanie uczniów do podejmowania samodzielnych i trafnych wyborów edukacyjno-zawodowych.
- Uświadomienie rodzicom, jak wielkie znaczenie odgrywają w procesie przygotowania dziecka do wyboru jego przyszłej ścieżki edukacyjno-zawodowej.
- Przekazanie informacji rodzicom na temat dziecka w kwestii jego predyspozycji zawodowych, osobowościowych i edukacyjnych.

IV. Metody i formy realizacji:

- Praca indywidualna
- Praca zbiorowa:
 - praca w grupach
 - praca z całą klasą
- Konsultacje indywidualne
- Wykłady
- Dyskusje
- Burza mózgów
- Warsztaty
- Pogadanki
- Prelekcje
- Prezentacje multimedialne
- Filmy
- Testy
- Ankiety
- Kwestionariusze
- Gry
- Konkursy
- Lekcje wychowawcze, biblioteczne
- Materiały zewnętrzne

- Wycieczki zawodowe i tematyczne
- Kółka zainteresowań
- Aktywizujące metody pracy

V. Terminy realizacji działań: w ciągu roku szkolnego 2023/2024

VI. Osoby odpowiedzialne: dyrektor szkoły, wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny, pedagog specjalny, psycholog, bibliotekarz, doradca zawodowy

VII. Adresaci: uczniowie, rodzice, nauczyciele

VIII. Sojusznicy: Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli, Biblioteki, Szkoły Wyższe, Urząd Pracy, Kuratorium Oświaty, Nadleśnictwo, Urząd Miasta i Gminy Siewierz, Starostwo Powiatowe w Będzinie, Pracodawcy, Przedsiębiorstwa

PROGRAM PREORIENTACJI ZAWODOWEJ **DLA ODDZIAŁÓW PRZEDSZKOLNYCH**

I. Cel ogólny preorientacji zawodowej

Celem preorientacji zawodowej w oddziałach przedszkolnych jest wstępne zapoznanie dzieci z wybranymi zawodami najbliższymi ich otoczeniu, kształtowanie postawy pracy i motywacji do działania, pobudzanie i rozwijanie zainteresowań dzieci oraz stymulowanie ich pro-zawodowych marzeń.

II. Cele szczegółowe programu – osiągnięcia dzieci

Kończąc wychowanie przedszkolne i rozpoczynając naukę w szkole, w obszarach:

1. POZNAWANIE WŁASNYCH ZASOBÓW – dziecko:

- określa, co lubi robić;
- podaje przykłady różnych zainteresowań;
- określa, co robi dobrze;
- podejmuje działania i opisuje, co z nich wynikało dla niego i dla innych;
- opowiada o sobie w grupie rówieśniczej.

2. ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY – dziecko:

- odgrywa różne role zawodowe w zabawie;

- podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w jego najbliższym otoczeniu i te, które wzbudziły jego zainteresowanie oraz identyfikuje i opisuje czynności zawodowe wykonywane przez te osoby;

Dziecko: 1.1 określa, co lubi robić; 1.2 podaje przykłady różnych zainteresowań; 1.3 określa, co robi dobrze; 1.4 podejmuje działania i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.

- opisuje różne funkcje pracy wykonywanej przez człowieka na wybranych przykładach;
- wskazuje zawody zaangażowane w powstawanie produktów codziennego użytku oraz w zdarzenia, w których uczestniczy (zakupy, koncert, poczta...);
- wskazuje związki pomiędzy zainteresowaniami a pracą zawodową na wybranym przez siebie przykładzie;
- podejmuje próby posługiwania się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.

Dziecko: 2.1 odgrywa różne role zawodowe w zabawie; 2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w jego najbliższym otoczeniu i nazwy tych zawodów, które wzbudziły jego zainteresowanie, oraz identyfikuje i opisuje czynności zawodowe wykonywane przez te osoby; 2.3 wskazuje zawody zaangażowane w powstawanie produktów codziennego użytku oraz w zdarzenia, w których dziecko uczestniczy, takie jak wyjście na zakupy, koncert, pocztę; 2.4 podejmuje próby posługiwania się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny; 2.5 opowiada o sobie w grupie rówieśniczej.

3. RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE – dziecko:

- nazywa etapy edukacji (bez konieczności zachowania kolejności chronologicznej);
- nazywa czynności, których lubi się uczyć.
- *Dziecko: nazywa etapy edukacji (bez konieczności zachowania kolejności chronologicznej); 3.2 nazywa czynności, których lubi się uczyć.*

4. PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ROZRYWKOWYCH – dziecko:

- opowiada, kim chciałoby zostać;

- na miarę swoich możliwości planuje własne działania (lub działania grupy) poprzez wskazanie pojedynczych czynności i zadań niezbędnych do realizacji celu;
- podejmuje próby decydowania w ważnych dla niego sprawach (indywidualnie i w ramach grupy)

Dziecko: opowiada, kim chciałoby zostać; 4.2 na miarę swoich możliwości planuje własne działania lub działania grupy rówieśniczej przez wskazanie pojedynczych czynności i zadań niezbędnych do realizacji celu; 4.3 podejmuje próby decydowania w ważnych dla niego sprawach, indywidualnie i w ramach działań grupy rówieśniczej. III.

III. Warunki i sposoby realizacji programu

Określone w programie cele przewidziane są do realizacji:

- a) podczas zajęć wychowania przedszkolnego (w ramach realizacji podstawy programowej);
- b) podczas działań, które wynikają z rozporządzenia w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej, a które prowadzone są przez nauczycieli i specjalistów;
- c) podczas innych działań związanych z preorientacją zawodową realizowanych w przedszkolu i poza nim

PROGRAM ORIENTACJI ZAWODOWEJ **W KLASACH I-III SZKOŁY PODSTAWOWEJ**

I. Cel ogólny orientacji zawodowej

Celem orientacji zawodowej w klasach I-III szkoły podstawowej jest wstępne zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów na rynku pracy, rozwijanie pozytywnej i pro aktywnej postawy wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zainteresowań oraz pasji.

II. Cele szczegółowe – osiągnięcia uczniów

W obszarach:

1. POZNANIE WŁASNYCH ZASOBÓW – uczeń:

- opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać;

- prezentuje swoje zainteresowania na forum;
- podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi;
- podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach;
- podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.
- *Dziecko: opisuje swoje zainteresowania i określa, w jaki sposób może je rozwijać; 1.2 prezentuje swoje zainteresowania wobec innych osób; 1.3 podaje przykłady różnorodnych zainteresowań ludzi; 1.4 podaje przykłady swoich mocnych stron w różnych obszarach; 1.5 podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i opisuje, co z nich wyniknęło dla niego i dla innych.*

2. ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY – uczeń:

- odgrywa różne role zawodowe w zabawie;
- podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach
- opisuje, czym jest praca i omawia jej znaczenie w życiu człowieka (na wybranych przykładach);
- omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje;
- opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu;
- posługuje się przyborami, narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.

Dziecko: odgrywa różne role zawodowe w zabawie; 2.2 podaje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby w bliższym i dalszym otoczeniu oraz opisuje podstawową specyfikę pracy w wybranych zawodach; 2.3 opisuje, czym jest praca, i omawia jej znaczenie w życiu człowieka na wybranych przykładach; 2.4 omawia znaczenie zaangażowania różnych zawodów w kształt otoczenia, w którym funkcjonuje; 2.5 opisuje rolę zdolności i zainteresowań w wykonywaniu danego zawodu; 2.6 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny.

3. RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE – uczeń:

- uzasadnia potrzebę uczenia się i zdobywania nowych umiejętności;
- wskazuje treści, których lubi się uczyć;
- wymienia różne źródła wiedzy i podejmuje próby korzystania z nich.

4. PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH – uczeń:

- opowiada, kim chciałby zostać i co chciałby robić;
- planuje swoje działania (lub działania grupy), wskazując na podstawowe czynności/zadania niezbędne do realizacji celu;
- próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.

III. Warunki i sposoby realizacji programu

Określone w programie cele przewidziane są do realizacji:

- a) podczas zajęć edukacji wczesnoszkolnej (w ramach realizacji podstawy programowej);
- b) podczas:
 - zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu ;
 - wspomagania uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu w trakcie bieżącej pracy z uczniami prowadzonych przez doradcę zawodowego, nauczycieli i wychowawców m.in. na obowiązkowych i dodatkowych zajęciach edukacyjnych;
- c) podczas innych działań związanych z doradztwem zawodowym realizowanym w szkole

PROGRAM ORIENTACJI ZAWODOWEJ **W KLASACH IV-VI SZKOŁY PODSTAWOWEJ**

I. Cel ogólny orientacji zawodowej

Celem orientacji zawodowej w klasach IV–VI jest poznawanie własnych zasobów, zapoznanie uczniów z wybranymi zawodami i rynkiem pracy, kształtowanie pozytywnej i proaktywnej postawy uczniów wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych i wychowawczych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zdolności, zainteresowań oraz pasji.

II. Cele szczegółowe

1. POZNAWANIE WŁASNYCH ZASOBÓW – uczeń:

- określa własne zainteresowania, zdolności i uzdolnienia oraz kompetencje;

- wskazuje swoje mocne strony oraz możliwości ich wykorzystania w różnych dziedzinach życia;
- Podejmuje działania w sytuacjach zadaniowych i ocenia swoje działania ,formułując wnioski na przyszłość
- prezentuje swoje zainteresowania/uzdolnienia na forum z zamiarem zaciekawienia odbiorców.

Uczeń: wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach; Dziennik Ustaw – 6 – Poz. 325 2.2 opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka; 2.3 podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe; 2.4 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny; 2.5 wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.

2. ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY – uczeń:

- Wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady dla poszczególnych grup, opisuje różne drogi dojścia do nich oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach
- opisuje, czym jest praca i jej znaczenie w życiu człowieka;
- podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe;
- posługuje się przyborami, narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny;
- wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.

Uczeń: wymienia różne grupy zawodów i podaje przykłady zawodów charakterystycznych dla poszczególnych grup, opisuje różne ścieżki ich uzyskiwania oraz podstawową specyfikę pracy w zawodach; Dziennik Ustaw – 6 – Poz. 325 2.2 opisuje, czym jest praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka; 2.3 podaje czynniki wpływające na wybory zawodowe; 2.4 posługuje się przyborami i narzędziami zgodnie z ich przeznaczeniem oraz w sposób twórczy i niekonwencjonalny; 2.5 wyjaśnia rolę pieniądza we współczesnym świecie i jego związek z pracą.

3. RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE – uczeń:

- wskazuje na różne sposoby zdobywania wiedzy (korzystając ze znanych mu przykładów) oraz omawia swój indywidualny sposób nauki;
- wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć;
- samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy

Uczeń: wskazuje różne sposoby zdobywania wiedzy, korzystając ze znanych mu przykładów, oraz omawia swój indywidualny sposób nauki; 3.2 wskazuje przedmioty szkolne, których lubi się uczyć; 3.3 samodzielnie dociera do informacji i korzysta z różnych źródeł wiedzy.

4. PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH – uczeń:

- opowiada o swoich planach edukacyjnych i zawodowych;
- planuje swoje działania (lub działania grupy), wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu
- próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio, jak i pośrednio (otoczenie) z jego osobą.

Uczeń: opowiada o swoich planach edukacyjno-zawodowych; 4.2 planuje swoje działania lub działania grupy, wskazując szczegółowe czynności i zadania niezbędne do realizacji celu; 4.3 próbuje samodzielnie podejmować decyzje w sprawach związanych bezpośrednio lub pośrednio z jego osobą.

III. Warunki i sposoby realizacji programu

Określone w programie cele przewidziane są do realizacji:

a) podczas:

- zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu;
- wspomagania uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu w trakcie bieżącej pracy z uczniami prowadzonych przez doradcę zawodowego, nauczycieli i wychowawców m.in. na obowiązkowych i dodatkowych zajęciach edukacyjnych;

b) podczas innych działań doradczych realizowanych w szkole lub poza nią

PROGRAM ORIENTACJI ZAWODOWEJ **W KLASACH VII-VIII SZKOŁY PODSTAWOWEJ**

I. Cel ogólny doradztwa zawodowego

Celem doradztwa zawodowego w klasach VII–VIII szkoły podstawowej jest przygotowanie uczniów do odpowiedzialnego planowania kariery i podejmowania, przy wsparciu doradczym, decyzji edukacyjnych i zawodowych, uwzględniających znajomość własnych zasobów oraz informacje na temat rynku pracy i systemu edukacji.

II. Cele szczegółowe programu

W obszarach:

1. POZNAWANIE WŁASNYCH ZASOBÓW – uczeń:

- rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe oraz stan zdrowia);
- dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu kariery edukacyjno-zawodowej informacji o sobie wynikających z autodiagnozy, ocen innych osób i innych źródeł;
- rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjno-zawodowych;
- charakteryzuje wartości z uwzględnieniem wartości pracy i etyki zawodowej;
- określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji.

Uczeń: określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych; 1.2 rozpoznaje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe); 1.3 dokonuje syntezy przydatnych w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej 7 informacji o sobie wynikających z autoanalizy, ocen innych osób oraz innych źródeł; 1.4 rozpoznaje własne ograniczenia jako wyzwania w odniesieniu do planów edukacyjnozawodowych; 1.5 rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej; 1.6 określa aspiracje i potrzeby w zakresie własnego rozwoju i możliwe sposoby ich realizacji; 1.7 określa własną hierarchię wartości i potrzeb.

2. ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY UCZEŃ

- wyszukuje i analizuje informacje na temat zawodów oraz charakteryzuje wybrane zawody, uwzględniając składowe ich opisów, w tym dróg ich zdobywania;
- wyjaśnia zjawiska i trendy zachodzące na współczesnym rynku pracy;
- porównuje własne zasoby i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców;
- dokonuje autoprezentacji;
- uzasadnia znaczenie pracy w życiu człowieka;
- analizuje znaczenie i możliwości doświadczania pracy.

3. RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE – uczeń:

- analizuje oferty szkolnictwa ponadpodstawowego i wyższego pod kątem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji;
- analizuje kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół w kontekście rozpoznanych własnych zasobów;
- charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaszkolnej w Polsce;
- określa znaczenie uczenia się przez całe życie. analizuje oferty

Uczeń: analizuje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych pod względem możliwości dalszego kształcenia, korzystając z dostępnych źródeł informacji; 3.2 analizuje kryteria rekrutacyjne do szkół ponadpodstawowych w kontekście rozpoznania własnych zasobów; 3.3 charakteryzuje strukturę systemu edukacji formalnej oraz możliwości edukacji pozaformalnej i nieformalnej; 3.4 określa znaczenie uczenia się przez całe życie.

4. PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH – uczeń:

- planuje ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów
- podejmuje decyzje o dalszej drodze edukacyjno-zawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym
- określa marzenia, cele i plany edukacyjno-zawodowe na bazie własnych zasobów;
- określa i identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie kariery i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy

Uczeń: określa i identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie kariery i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjnozawodowej samodzielnie lub przy wsparciu doradczym; 4.2 określa cele i plany edukacyjnozawodowe, uwzględniając własne zasoby; 4.3 identyfikuje osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach korzystać z ich pomocy; 4.4 planuje ścieżkę edukacyjno-zawodową, uwzględniając konsekwencje podjętych wyborów.

III. Warunki i sposoby realizacji programu

Określone w programie cele przewidziane są do realizacji:

a) podczas wynikających z ramowych planów nauczania grupowych zajęć z zakresu doradztwa zawodowego, które prowadzone są przez doradcę zawodowego

b) podczas:

- zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu;
- wspomagania uczniów w wyborze kierunku kształcenia i zawodu w trakcie bieżącej pracy z uczniami; prowadzonych przez doradcę zawodowego, nauczycieli i wychowawców m.in. na obowiązkowych i dodatkowych zajęciach edukacyjnych, zajęciach z wychowawcą i innych zajęciach, a także w formie indywidualnych porad i konsultacji prowadzonych przez doradcę zawodowego (lub innych specjalistów, wychowawców, nauczycieli

c) podczas innych działań związanych z doradztwem zawodowym realizowanych w szkole (np. minitargi edukacyjne, projekty edukacyjne, konkursy zawodoznawcze) lub poza nią (np. udział w targach edukacyjnych, festiwal zawodów, udział w wizytach zawodoznawczych w zakładach pracy). Dzięki tym wizytom uczniowie mają możliwość bezpośredniego kontaktu z przedstawicielami zawodów/specjalności, a dzięki temu stają się otwarci i zorientowani na rynek pracy oraz pracodawców oraz mogą odnieść wymagania danego zawodu do swoich potrzeb i możliwości.

IV. Weryfikacja efektów zajęć – zamiast oceniania

Założone cele programu powinny podlegać weryfikacji, a więc ocenie, w jakim stopniu zostały one zrealizowane dzięki podjętym działaniom. Może się to odbywać poprzez:

- pytania ewaluacyjne do dzieci i uczniów (dotyczące zrozumienia przekazywanych treści, potrzeby kontynuowania/poszerzenia tematu, atrakcyjności zajęć);
- autorefleksję i samoocenę uczestników (swobodne wypowiedzi na zakończenie zajęć z wykorzystaniem głównie skojarzeń i myślenia analogicznego);
- zbieranie opinii i informacji zwrotnych od rodziców;
- analizę prac dzieci, wykonanych w ramach działań

V. Weryfikacja efektów zajęć – zamiast oceniania Założone cele programu powinny podlegać weryfikacji, a więc ocenie, w jakim stopniu zostały one zrealizowane dzięki podjętym działaniom. Może się to odbywać poprzez:

- pytania ewaluacyjne do dzieci i uczniów (dotyczące zrozumienia przekazywanych treści, potrzeby kontynuowania/poszerzenia tematu, atrakcyjności zajęć);
- autorefleksję i samoocenę uczestników (swobodne wypowiedzi na zakończenie zajęć z wykorzystaniem głównie skojarzeń i myślenia analogicznego);
- zbieranie opinii i informacji zwrotnych od rodziców; • analizę prac dzieci, wykonanych w ramach działań.

VII. Podmioty współpracujące ze szkołą przy realizacji działań:

- rodzice
- przedstawiciele różnych grup zawodowych
- Miejsko - Gminna Biblioteka Publiczna w Siewierzu
- Powiatowa Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Będzinie, filia w Siewierzu.

VI. Ewaluacja programu

Rola ewaluacji programu jest analiza jego skuteczności, tzn. określenie, w jakim stopniu realizacja tego programu przyczynia się do osiągnięcia założonych w nim celów. Ewaluacja prowadzona jest w sposób ciągły poprzez okresowe spotkania osób realizujących program preorientacji zawodowej, które posłużą omówieniu skuteczności podejmowanych działań.

Roczny plan ogólnoszkolnych działań doradczych w roku szkolnym 2025/26

Obszar 1. Systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania poszczególnych uczniów na informacje edukacyjne i zawodowe oraz pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej				
Lp.	Opis działania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Czas realizacji
1.	Diagnoza zainteresowań i predyspozycji osobowościowych wśród uczniów klas VII i VIII	Dokonanie diagnozy podczas zajęć z doradcą zawodowym i w ramach godzin z wychowawcą. Indywidualne konsultacje	doradca zawodowy, wychowawca, pedagog doradca	I półrocze roku szk. 2025/26 cały rok

		dla uczniów potrzebujących pomocy w wyborze szkoły i planowaniu kariery zawodowej.	zawodowy, pedagog szkolny, psycholog	szkolny
2.	Zebranie informacyjne z rodzicami klas VII i VIII	Poinformowanie rodziców o Wewnętrzny Szkolnym Systemie Doradczym.	Wychowawca klasy	IX 2025r.

**Obszar 2. Gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych
właściwych dla danego poziomu kształcenia.**

Lp.	Opis działania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Czas realizacji
1.	Opracowanie i zgromadzenie informacji oraz materiałów dla uczniów, rodziców i nauczycieli	Uaktualnienie danych o szkołach. Zgromadzenie informacji na temat zawodów. Udostępnienie materiałów diagnostycznych oraz scenariuszy zajęć. Udostępnienie na stronie szkoły przydatnych informacji i linków.	pedagog szkolny, psycholog, doradca zawodowy	X 2025 -VI 2026
2.	Tworzenie ściennej gazetki zawodoznawczej	Przygotowanie informacji o ofercie szkół ponadpodstawowych, zasadach rekrutacji, ofercie praktyk zawodowych.	pedagog szkolny, psycholog, doradca zawodowy	II półrocze

**Obszar 3. Prowadzenie zajęć przygotowujących uczniów do świadomego planowania kariery
i podjęcia roli zawodowej.**

MODUŁ : POZNANIE SIEBIE

Opis działania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Czas realizacji
----------------	-------------------	-------------------------	--------------------

Zebranie informacji dotyczących zainteresowań uczniów, ich umiejętności i uzdolnień	Przykładowa tematyka zajęć w kl. VII: 1. Mocne i słabe strony. 2. Zdolności i umiejętności. 3. Zainteresowania. 4. Predyspozycje zawodowe. 5. Osobowość zawodowa. 6. Przygotowanie do zmian w życiu człowieka w kontekście planowania kariery. 7. Temperament. 8. Motywacja. 9. Praca w zespole. 10. Świat zawodów. 11. Kwalifikacje i kompetencje na rynku pracy.	doradca zawodowy	IX 2025 – VI 2026
	Przykładowa tematyka zajęć w kl. VIII: 1. System edukacji w Polsce – ścieżki kształcenia. 2. Cele edukacyjne i zawodowe. 3. Współczesny rynek pracy. 4. Ja na obecnym rynku pracy. 5. Praca jako wartość. 6. Zawody przyszłości. 7. Dokumenty aplikacyjne. 8. Autoprezentacja. 9. Jak długo się uczymy? 10. Oferta szkół ponadpodstawowych. 11. Alternatywne drogi dojścia do zawodu.	doradca zawodowy	IX 2025 – VI 2026

MODUŁ: WIEDZA O ZAWODACH I RYNKU PRACY			
Opis działania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Czas realizacji
Spotkania z przedstawicielami różnych zawodów.	1. Ogłoszenie na zebraniach o prowadzonej w szkole akcji <i>zapraszania rodziców jako przedstawicieli różnych zawodów</i> ; 2. Przeprowadzenie lekcji wychowawczej z udziałem gościa w klasie VII i VIII	wychowawcy klas	IX 2025 – VI 2026
Wprowadzenie pojęcia „praca”, „zawód”, „rynek pracy”. Informacje dot. podstawowych grup zawodowych	1. Podczas zajęć przedmiotowych, udostępnianie informacji o zawodach charakterystycznych dla danego przedmiotu. 2. Wycieczka do zakładu pracy/firmy.	wychowawcy klas, nauczyciele przedmiotów. pedagog szkolny, wychowawcy klas	XI 2025 – VI 2026 W miarę potrzeb i możliwości
MODUŁ: PLANOWANIE PRZYSZŁOŚCI ZAWODOWEJ			
Opis działania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Czas realizacji
Wprowadzenie pojęcia system edukacji i informacji dot. szkół ponadpodstawowych w regionie.	1. Konsultacje z rodzicami. 2. Udostępnianie informatora. 3. Organizowanie spotkań z doradcami zawodowymi szkół ponadpodstawowych. 4. Organizowanie wyjść na	wychowawcy klas, pedagog szkolny, doradca zawodowy	II półrocze 2026 III 2026 – VI 2026

	Targi edukacyjne i na Dni otwarte szkół ponadpodstawowych.		
Obszar 4. Koordynowanie działalności informacyjno-doradczej prowadzonej przez szkołę.			
Opis działania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Czas realizacji
Stała kontrola prawidłowości przebiegu zadań	Wzajemna współpraca osób odpowiedzialnych za realizację zadań z zakresu doradztwa zawodowego w szkole	dyrektor szkoły, pedagog szkolny, doradca zawodowy	na bieżąco
	Aktualizowanie Wewnętrzzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego	pedagog szkolny, doradca zawodowy	w miarę potrzeb
Obszar 5. Współpraca z innymi nauczycielami tworzeniu i zapewnieniu ciągłości działań w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego.			
Opis działania	Sposób realizacji	Osoby odpowiedzialne	Czas realizacji
Konsultacje w sprawie realizacji zadań z zakresu doradztwa zawodowego	Udostępnienie nauczycielom scenariuszy zajęć, konspektów	doradca zawodowy, pedagog szkolny	cały rok szkolny

Opracowała: Beata Pieprzyk, doradca zawodowy